

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po peti prejemni, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode pošilja se na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po peti prejemni za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Upravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši

V Ljubljani 30. novembra.

Mi smo bili predstavili iz dalmatinskega „Nar. L.“ oklic zadarskega podpornega odbora za pribegle Hercegovince. Konfiscirani smo bili. Ali mej tem smo dobili druge liste, ki izhajajo v Pragi, na Dunaji, v Zadru, Zagrebu, — vsi prinašajo isti oklic, pa niso konfiscirani! In vendar nemamo še tacega federalizma, da bi tiskovne postave za Ljubljano imele drug pomen, nego za Prago, kjer državni pravdnik tudi ne postopa z rokovicami?

Mi smo pisali v izvirnem dobroposlušnem dopisu iz Dunaja par vrst o zbiranju ruske vojske. Konfiscirani smo bili. Ali ne glede na to, da so poljski listi v Galiciji polni jednaci poročil, da je imel „Vaterland“ iz Krakova podobne dopise, — zadnji dan ponatiskujejo skoro vse novine jednako poročilo iz „A. Allg. Ztg.“ pa drugi državni pravdniki tega nič ne konfiscujejo.

Prosimo torej ponižno sl. deželno vlado v Ljubljani, naj nam v uradnem listu pove, ali smo Slovenci na Kranjskem v izjemnem stanju? Jeli smo v pravni skupni državi.

Jugoslovansko bojišče.

V drugem dopisu iz vstaškega tabora v Pivi se dalmatinskemu „Narodnemu Listu“ od 27. nov. piše o znanej veliki bitki: „Turci so hoteli oskrbiti Nikšić, ter šli po noči s 600 konji otvorjenimi z živežem in strelivom iz Gačka, spremljani s šest tabori vojske. Mi vstaši smo to zvedeli, ter smo glavna pota zaseli. Ali Turki so šli po drugem sopotu in malo je manjkalo, da nas niso pre-

varili. Ali došli smo jih na jedne malej poljani. Pod vodstvom Peka Pavloviča nasmemo tu na nekrt. Spalili smo puške, pa udri s handžarom. Ali Turci so bili vzeli uže nekaj dobrih mest in nas so bili od boka zakročili, sipajoč mej nas strašno svinca s svojih dobrih pušk „Henri-Martin“. Morali smo se umakniti puščajoč 20 mrtvih na polji, imeli smo tudi 40 ranjenih, ki smo jih z veliko muko rešili. Ali z druge strani nas je sreča poslužila. Naši so udarili na Turke za hrbtom in gonili jih pošteno. Dokler smo se mi spredaj z njimi zabavali. Sedaj je bilo klanje do pozne noči in samo tmine nas kasno razdelo.

Turci so to noč po dežji, videči svoje pobitje, hoteli potegniti nazaj v Gačko, ali se mi to domislamo in udri za njimi. Turkom je prišlo na pomoč še dva tabora vojske, ali vsi vkup nazadnje niso znali drugega, nego bežati na najgorji način. V tem begu so nam pustili 600 lepih pušk in 70 konj, streliva in živeža. Padali so pa kakor jesensko listje. Nikoli se nij srčnej vojevalo. A zasluga ide Peku Pavloviču, ki nas je znal upravljati.

O Črnej gori piše oficijozna dunajska „Montags-Revue“, da je 2000 Črnogorcev v zadnjih bojih udeleženih bilo, a da knez nič neče vedeti o njih. Avstrija mu je vedeti dala, da če bode vmešal se v vojno, ne dobi več podpore od Avstrije za pribegle.

Nekonfiscirana praška „Politik“ od nedelje pravi mej družim: „Javna akcija Črne gore za vstane bi bila velike važnosti, ker bi cela stvar dobila jednotno vodstvo... Hercegovinska borba za svobodo je bila od

početka sem od vseh slovanskih narodov z najtoplejšimi sočuti pozdravljana. Posebno pa je Črna gora simpatizirala...“

Iz Hercegovine se piše „Narodnemu Listu“, da se je položaj vstašev v zadnji čas zdato poboljšal. Neprestano dohajajo prostovoljci. — Celega dopisa si ne upamo natisniti, ker kar je po družih mestih drugim novinarom mogoče tiskati, slovenski ne smemo.

Kulo Presjeko v Zubeih je francoski prostovoljec Borbier z dinamitom v zrak spršil.

Dalmatinski zastopnik Ljubić je Garibaldiju javil vstaško zmago pri Goranskem. Garibaldi je iz Rima odgovoril: „Sreča spremlja pravico. Bog blagoslovi junake. Dokler sem živ vaš G. Garibaldi.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. novembra.

Gospodarski odsek *državnega zbora* je imel 29. novembra mnogo obiskano sejo, v kateri se je govorilo o odgovoru vladnem na znano interpelacijo. Resultat vsega je bil slab: namreč volili so Dormitzerja za referenta. Kaj bo pa zdaj?

Ogerska vladna ali liberalna stranka je imela konferenco, v kateri je Tisza rekel, da je ogerska vlada odpovedala avstrijski colno pogodbo, a upanje je, da se bode sklenila nova.

Vnauje države.

Ruska vojska v Kokandu v srednji Aziji ima hude in ostre boje s tamošnjimi prebivalci. General Kaufman je marširal jej na pomoč.

Listek.

Preširnu!

(Govoril drd. Iv. Tavčar pri Preširnovi besedi v ljubljanski čitalnici 28. nov.)

(Konec.)

A tu je ista domorodna ljubezen preobdala mu dušo — in pustil olikan je svet in skušnjave njegove. In prišel je k nam in kakor prerok se je oglašil. In slepim odprl je oči in jih še odpira, in lačnim je dajal kruha in ga še daja, in zapeljane vodil je na pravo pot in jih še vodi. Zapustil je bogate tujino in prišel je k svojemu rodu, kateri je slaboten, mej svetom malo poznan, obilo zaničevan. In prijel ga je za roke in vodil k napredku, in vnel ga pred vsem v ljubezni do domačije. In strmečemu Slovencu odkril je zagrinjalo zgodovinsko, povedal dela slavnih mu očetov: kak Metulum se Augustu brani, kaj da je Ljubljana doživela in kak Otomani omagujejo pred Kranjci.

In utopil se je v daljne leta, tedaj ko živel je Slovenec še svojim bogovom, prelepi boginji Živi in s Črtomirom kaže, kako da se je uže takrat ljubila naša priprosta zemlja.

In pač se nij lepše še nikdar opevalo, tisto hrepenenje po domovini, kakor ga opeva pesnik v spominu Andreja Smoleta. Videl je Nemško, pravi, videl Francosko, Britansko, videl je Švajca visoko gorovje, jasno nebo italijansko; ali srce slovensko hrepeni mu domu. Ranjeno je, umira; ali umreti v tujini ne more, kakor nekdanja stara sibila, ki nij mogla umreti, da so jej z doma prinesli prsti. In to, kar pravi o Andreju Smoletu, to čutil je naš pesnik tudi sam, sam je hrepenil po zemlji domači — predragi deželi; spominjal se časov, ko so še očetje naši v nji sloveli; solze točil, da le-ta dežela ima sedaj grob komaj svojim sinovom. Bolest ga je trla, da nij dosegel tega, kar je želel, da rod, kateremu se je daroval, nij dobajal za njim; da videl je le povsod, kak sa vklanajo denarju in zla-

temu bogu, da nikjer nij videl bratoljubja oltarjev, da so morda uže tedaj nanj kazali in majali brade, in da se je morda tudi njemu le ena želja celega življenja spolnila, želja

V zemlji domači da truplo leži.

Ali vendar je ljubil slovensko deželo tako, kot nas nikdo ne. In nij obupal nad prihodnostjo svojega rodu; klical je blagoslova iz nebes, da bi se otajali Krajna našega sinovi, da bi osoda milost nam skazala in zopet zedinila rod slovenščine cele. Vse te pesmi, ki so privrele iz bolečega mu srca, ne iz pohlepnosti, ne iz častiželjnosti, ne da bi omečil samo srce ošabnemu dekletu, ampak pel jih je

— da zbudil bi slovenščino celo,
Da bi vrnili k nam se
Časi sreče.

In zrl je tudi v prihodnost. Kadar mah mu poraste zapuščeno gomilo, slovele mu bodo še pesni. In upajma, da nam tedaj odpadejo okovi in spona, upajmo, da nam

Znano je uže, da je don *Karlos* pisal Alfonzu pismo, v katerem pravi, da orožje položi, ako bode Španija vojno imela z Ameriko. Tega ne bode. — A pravijo, da je uzrok Karlosovega miroljubja iskati v odpovedi onih, ki so ga do sedaj z denarjem zakladali, in od slej nečejo več dati, posebno francoski legitimisti so se naveličali.

Nemški bivši poslanik Arnim pride sedaj zarad deželozidaje v pravdo, ker je v knjigi „pro nihilo“ o državnih skrivnostih pisal. Poprej mu morejo po nemškem kriminalnem redu še premoženje sekvestrirati. Lepa svobodna vlada tudi v Bismarkovini!

Dopisi.

Iz Maribora 28. nov. [Izv. dop.] Nedavno sem z jednim kmetom govoril. Povedal mi je mej drugim tudi o Radvanjskej „musteršoli“, ker po njegovej nemčurskej pameti je v celej mariborskej okolici tista šola najboljša, in sicer zaradi tega, ker on-dotni učitelj (kar v mojih očeh nij nikdar) z otroci nemško govori, nemško moli in nemško „jodla“. (To zadnje se baje posebno dopada znanemu pavrskemu kmetu „Wretzel“-nu, flügeladjutantu obstreljenega Brandstetterja, in ko zasliši Radvanjsko mladino nemško „jodlati“, kar od veselja poskakaje.) Povprek alfa in omega tamkajšnje odgoje je baje „švabščina“. Nepoznam sicer tega glasovitega nemčurskega razučitelja, rojenega v Jarenini, vendar si upam trditi za piščico večja od učenosti onih mežnarskih kantorjev, kateri so nčencem tako rekoč s kladivom vbijali nemški abce v glavo. Dá, njegova zagrizenost proti vsemu, kar je slovenskemu podobno, je baje segala tako daleč, da otrok niti latinice nij hotel nčiti, dokler nij prě od „žgornje strani“ dobil naloge. — O puhla nemčurska glava, kakor segnita na polji tikva, ako ne veš da največji učenjaki nemški in skoro vsi naobraženi narodi celega sveta latinico rabijo.

Veliko poglavico dela nemčurskim volilcem Brandstetterjev padec. Ne znajo kaj bi začeli. Ko sem enemu pravil, da imajo sedaj dva poslanca „Krachritterja“, odgovoril mi je, da so vsega tega „slovenski jezuitje“ krivi. Peruna mi, za glavo sem se prijel ter mislil, da imam nekoga iz graške norišnice pred soboj. — Rekel je da je za

pride bratoljubje sveto, upajmo, da bode Slovenec sloveč zopet v domačiji svojej; upajmo, da pridejo v čast zopet grobovi uže davno umrlih očetov, upajmo, da bodo sape potihnile mrzle domačije; upajmo, da pride duh Preširnov črez naše potomce, da potolaži razprtije njihove, da je rod naš krepak, trden ob sebi! Upajmo! ker vse to je videl umirajoči — duh Preširnov, videl kot prerok, ki pozna ljudstvo, ki pozna čase, zakaj

Vremena bodo Kranjcem se zjasnile,
Jim milši zvezde kakor zdaj sijale.

In tako biva v naših srcih idealčna podoba Franceta Preširna. In če jo tudi otemnijo morda oblaki razburjenih dnij, vendar, kadar iščemo tolažbe najbolj, takrat ko mori nas obup žalostne osode, dvigne se vselej pred dušo bistra le-ta podoba. In takrat vlije se tudi v ranjeno srce tolažba: ker narod, ki rodil je takega pesnika, narod, ki čul je v otročjih svojih letih glasove Preširnovre lire, poginiti ne more brez sadu

vse tiste, Fetze in P. itd. ki so poškodovani, to čisto prav. Evo g. „paver Wretzel“, tako ti želi tvoj brat nemčur, kateri je tudi tvoje pivo in vino srkal, in kateremu je „cusravka M. Zeitung“ sv. pismo! Da, daleč sega vaše nemško liberalstvo!

Za B. namestnika se uže imenuje v mestu Reuter; a najbolj se vsi vesele zopet na vino in pivo — čega bode le kdo kupoval. Seldl bo iz okolice dobil nezaupnico? Sic transit gloria mundi — pomale tudi nemškutarstva.

Iz Trsta 28. nov. [Izv. dop.] Sleherni bralec se bode čudil našemu mestnemu svetovalstvu, da je v svojih sejah v teku 15 dnij milijon gold. za razne naprave privolilo. Od kod ima naš magistrat toliko denarja na razpolaganje? V Trstu in okolici dobi mestni magistrat črez poldrugi milijon samo daca od vina in mesa. Kje so pa še drugi davki, naprimer davek od tlaka, katerega morajo vsi tisti, ki imajo konje ali vole, z eno besedo v Trstu se mora od vsake stvari davek plačati v magistratovo blagajnico, ki je brez dna. Davek ne zadeva le mestjana, ki uživa, svečavo čiste ulice, lepe promenade, godbo, vodo itd. ampak ta davek morajo isto tako plačati najdaljše in naj bližnje vasi cele slovenske okolice. Sv. Križ, ki je cele tri ure od Trsta oddaljena vas, nema manj olajšavnega, vse plača kot vas tikajoča se Trsta. Zatorej pa naši mestni očetje tako trosijo denar pri vsem tem, da mestni deficit velikansko narašča. Saj lahonski paša Hermet nema posestva; zato pa njemu nič ne de, če oblože posestnike z novimi davki.

Uboga okolica, katera vse svoje krvave žulje v mestno blagajnico znosi, nema nobenega dobička, ko plačuje enako mestjanu vse raznovrstne priloge. Ceste so po nekaterih vaseh slabejše nego v Hercegovini, luč je le ako luna sije, vode ima dovolj le ob deževnem vremenu, a nič se ne napravi. V mestu pa se gradijo palače za kmetske krvave žulje, se kupuje zemlja po 1000 gl. □°. Kdo se ne bo pa čudil, da so še sedaj nekateri okoličani hladnokrvni, da jim je magistrat bog, akoravno dobro vidijo, da je slovenska okolica tržaškim Lahom le molzna krava. Kedaj okoličani bode vas pamet srečala, da boste postali slóžni in

in ne vpogniti se kot trs, ki ga maja piš sem in tja.

Denašnji večer pa je živa priča, da pesnikov spomin nij izginil iz rodu njegovega. In naj torej kričijo vsakdanji hlapci življenja, da naša prihodnost je kratka, da črez sto let se vleže zadnji Slovenec v grob, v grob germanski; mi pa pravimo, narod, ki ima v svoji sredi Franceta Preširna, kateri slavi njegov spomin in ga obdrži v srcu, narod ta poginil ne bode. Podoba Franceta Preširna sijala bo našim naslednikom v isti svetlobi, kot je nam, in navdajala bode jih z navdušenjem, z domoljubjem in tolažbo v časih težav in nezgod. Seme, katero je sejal pesnik, žlo bo v klasje, in ko pride ura zmagonosnega počitka, tedaj bo še pozni vnuk oziral se na gomilo tija na kranjsko pokopališče in

S svetlobo obdan
Slovečega imena

bo France Preširen.

narodni? da boste umeli kaj ste vi in kaj je mestni magistrat proti vam?

Iz Središča 27. nov. [Izv. dop.] Dober prijatelj iz Varaždina mi pošlje po pošti list s slovenskim naslovom. Poštним uradnikom pa nij mogoče bilo izdihati, kje da je Središče, — radi tega pošljejo list — v Ljubljano pristavivši naslovu „letzte Post?“ — V Ljubljani dobi list drugi pristavek „vielleicht neben Varasdin“. — Tako potuje list zopet nazaj, dokler mu neka poštena dušica doda drugo krstno švabsko ime „Polstrau“ in tako mi pride list iz dve uri oddaljenega Varaždina 26. t. m. srečno v roke, katerega je prijatelj 20. t. m. pošti oddal. Ko bi prijatelj ta list raku na hrbet privezal, ter ga odposlal, bi rak gotovo nekatere ure prej prilezel ž njim, kot ga je pošta pripeljala. Kaj ne, gg. poštni uradniki: iz Varaždina v Središče je najbližja pot črez Ljubljano?

Nekega kmeta iz Središča, kateri je ptujskemu mesarju vole gonil, so trije lopovi v Ptuj, ko je zvečer na kolodvor šel, da bi se domu peljal, zgrabili, ter so mu 150 gl. gotovščine, katero je bil za vole dobil, vzeli.

V Gorečici v Medjimurji je imel T. lep vinograd. Na smrtni postelji poroči vinograd mlajšemu sinu Francetu, posestvo doma pa staršemu. France je bil pri vojaki in ko pride domu, pove mu starši brat in priče, katere so pri oporoki bile, da dobi on polovico vinograda, drugo vse pa je staršega brata. France dobra dušica je bil zadovoljen. A letos proda on svojo polovico ter gre k sodnji v Čakovec, da bi prepisal posestvo na svoje ime in potem na kupčevo. Ali glej, tam mu povedo, da je po očetovej oporoki celi vinograd njegov in nič bratovega. Kaj da bodo s podkupljenima pričama storili, nij znano, starši brat mora mlajšemu vso korist (?) od 14 let nazaj povrniti. — Res ljubeznjivi brat je to.

V vasi S. v Medjimurju živel je mož s svojo ženo in otrokom v revnej bajtici. Od zaslužka je redil sebe in svoje. Ko pa mu mati umrje, tirjajo ga bratje, naj jim izplača dedščino. Ker nij imel denarja, da bi izplačal, mu bratje po noči bajtico poderó, zakoljejo svinjo, njega pa odpodijo. Tožiti se revež ne upá, ker so mu z umorom grozili. Ubožec je zdaj brez zavetja.

Od turške meje 26. nov. [Izv. dop.] Visoko oficijozna „Polit. Corresp.“ je dementovala glasove o posednji Bosne in Hercegovine po avstro-ogerske vojski. Okupacija je bila baje uže toliko kot gotova, a v zadnji čas je nemško-magjarska politika zopet prevladala in zaključeno je, da avstro-ogerska vojska ne bode marširala.

Več znamenj, posebno postopanje ruskega poslanca v Carigradu Ignatijeva proti turške vladi, in izjave ruske vlade, kažejo na to, da se bo, ravno vsled avstro-ogerske odreke okupacije, od Srbije in Črnogore političen sekvestar zaveze treh cesarjev odtegnil, da se njima bodo roke razvezale. O Črnejgori se je itak uže večkrat, in naj novejši čas zopet, slišalo, da je na skoku, Turčiji vojno napovedati.

Pet milj v okrogu turške Kostajnice je vsak dan večji ali manji pokolj mej vstaši in Turki. Vstaške čete prikazujejo se, kakor bi trenil, zdaj tu, zdaj tam, pa ravno tako hitro kakor so se prikazale, zopet iz-

ginejo, zadovoljavajoči se z momentanimi malimi uspehi. Turki niso nikoli in nikjer vstajali sigurni nikjer ne najdejo zaklonišča pepr vstajskim „zrnom“.

V Bosni in Hercegovini je dvoje sorte kristijanov, ki se mej soboj zlasti potem razlikujejo, da se eni „križajo“ od leve na desno, drugi pa „kristijo“ od desne na levo. Prve ima Turčin za „Vlahe“ druge pa za „Latine“, sploh se pa imenujejo Hriščani (katoliki) krščani (pravoslavni). Turek črti „Vlahe“ kakor nikogar na svetu. „Svaki Vlah hajduk“ to je njegov dogma. Z „Latinom“ se pa boljše zastopita. In v današnji borbi vojuje veliko hriščanov mej Turki proti krščanom, nij čuda tedaj, da krščanin hriščana ravno tako črti, kakor Turka. Tudi je poturica (pomohamedanjen kristijan) mnogo ljuteji in krvoločnej proti kristijanom nego pravi Moslim iz globoke Azije. To Turki sami priznavajo. Turški apostat je zmirom žejen kristijanske krvi. Kdo ne ve iz zgodovine grozna dela Chaireddin paše, bivšega kapucinarja! — Čuje se, da je novi vodja, slavnega, glasovitega imena ne davno na čelo vstajških čet, raztrešenih po planinah Pastirjevo, Kozara in Prosara, stopil. (Iz tega dopisa smo morali posebno s početka več kombinacij brisati. Dopisnik naj nam ne zameri, ker sicer bi svojega dopisa ne bil bral. Konfiskacije Ur.)

Domače stvari.

— (Urednik „Slovenskega Naroda“), J. Jurčič, ima jutri v četrtek ob 9. do pola dne pred tukajšnjo deželno sodnijo javno ugovorno obravnavo proti konfiskaciji šte. 240 „Slov. Naroda.“

— („Slovenski Narod“) ima 7. decembra pred tukajšnjo okrajno sodnijo (ne pred porotniki) tiskovno pravdo. Državni pravdnik nas toži, da smo svoj program prestopili. Bomo videli.

— (Slovensko gledališče.) Dramatično društvo bode napravilo v četrtek 2. decembra v spomin rojstnemu dnevu našega velikana slovenskih pesnikov, Franca Preširna, v slovesno razsvetljenem gledališki predstavi. Drama „Edda“ v 4 dejanjih se bode po dveletnem prestanku zopet igrala. Slavnost, katera mora vsacega narodnjaka zanimati, in dobra, patriotičnemu dnevu primerna igra, sta momenta, da se nadejamo, ka bode pozorišče prepolno. Garderoba je gospod c. k. dvorni svetnik, pl. Fargač, predsednik upravnega odbora „Narodnega kazališta v Zagrebu“ prijazno za to slavnost prepustil.

— (Rojanska čitalnica) ima 5. dec. besedo, pri kateri bode sodelovati blagovolila gospodičina pl. Neugebauer-jeva, kakor razvidno iz sledečega sporeda: 1. Predsednikov pozdrav. 2. Zajc: „Na boj“, moški zbor. 3. Stritar: „Sirota“, deklamuje Minka Žvanutova. 4. Hajdrih: „V tih noči“, čveterospev. 5. Hajdrih: „Hči na grobu matere“, sopran-solo gospdč. Neugebauer-jeva. 6. Igra: „Glah mora biti“, burka v 1. dejanji. 7. Miklavževi darovi, katerih oskrbljenje in razdelitev je prepuščena gospodom odboru, na isti način kakor lansko leto. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 30 kr., za neude 50 kr. Čisti znesek je odločen za dramatične priprave in potrebe rojanske čitalnice. Odbor.

— (Dr. Vošnjak in dr. Zarnik) sta se, kakor smo v našem listu o svojem času poročali, po bitki pri Kostajnici 22. sept. t. l., v kateri je baje neki slovensk prostovoljec ujet bil od Turkov, telegrafično obrnila do g. ministra vnanjih zadev, da naj po diplomatičnem potu ujetega reši iz turške sile. Ministerstvo vnanjih zadev je s pismom od 4. nov. t. l. naznanilo gori imenovanim gospodoma, da je po sprejetji telegrama takoj poizvedavalo pri vojniški oblasti v Ljubljani, katera je ministerstvu naznanila, da se je dotični mož bil zglašil 11. oktobra t. l. pri kontrolnej skupščini v Ljubljani, tedaj nij več ujet in če je morebiti bil, se sam rešil. Da si priznavamo dobro voljo našega ministerstva vnanjih zadev, vendar se nam pot, po katerem je hodilo glede te zadeve, ne zdi pravi, da bi se po njej dal rešiti avstrijski državljani, predno ga Turci odženo v Azijo ali celo mučijo in umore. Čakalo se je namreč od 22. sept. do 11. oktobra, da se poizve, ali je mož res ujet, ali se bode oglasil pri kontrolnej skupščini. Mi mislimo, da bi se v taci slučajih moralo naglo posredovati, ter naravnost po naših konzulih poizvedavati, ali je ujet kak avstrijski državljani.

— („Pack schlägt sich“) je bil predsinočnjem v tukajšnjem nemškem gledališču citiran in tako — akceptiran. Igrala se je tendenciozna igra, v kateri se zabavlja na žurnaliste (nemške, kajti mi Slovani, hvala bogu, nemamo še tiste „kulture“, ki jo tu slika Nemec iz nemškega realnega življenja). Igra je bila obrnena posebno proti „Laib. Tagblattu“, čegar gledališčni referent je bil v maski na odru zasmehovan. Občinstvo se je obnašalo tako, da „Laib. Tagblatt“ vidi, da niti v svojem nemškem občinstvu nema nobenih prijateljev, ki bi se zanj zavzeli. Ako je v tej tendencioznej, nalašč proti „Tagblattu“ predstavljanej igri, v sceni vprašal jeden Tagblattovce predstavljajoči igralec po svoji roli: „glauben Sie denn, dass wir Schufte sind?“ in je pri tem bil nekak čuden polovičen aplavz v občinstvu, a nij nihče, niti najbrž navzočni ne referent „Tagblattov“ proti temu remonstriral, ej! to nas ne boli, to naj izvojujejo pisalni junaci „Tagblattovi.“ Lepe komplimente si delajo res, naš pregovor je klasičen postal.

— (Ubit.) Iz Borovnice se nam piše: Včeraj po pola dne gre hlapec posestnika Meléta v Borovnici z dvema košema na rami na kozolec po krmo za živino. V trenutku ko hoče prestopiti iz lestve v shrambene prostore kozolčeve mu lestev zdrči in pade tako nesrečno na tla, da se ubije. V času zidanja železnice bil je uže nesrečen; prišel je pod voz in mu je noge zmečkal, ko je vozil kamen iz kamnoloma na poti proti Rakitni. — Priprosto ljudstvo meni, da je bil uže ustvarjen — „za ubiti se“.

Javna zahvala.

Tukajšnja šola je bila ta mesec uže drugič prav bogato obdarovana, in sicer: 6. t. m. je prejela od velečestitega gosp. Janeza Šolarja, c. kr. dež. šol. nadzornika za hum. nauke srednjih šol v Ljubljani, prav bogat dar, namreč: 1. toplomer, 1. prekrasen kompas in 122 večidel na novo lično vezanih knjig za tukajšnjo šolsko knjižnico. 26. t. m. pa je zopet doide od „krain. Schulpfenniga“ lep dar, namreč: 1. vel. duc. peres, 1. vel. duc. peresnih držajev, 2. duc. svinčnikov, 1. duc. ploščic, 1. škatlica črtalnikov, 1/2 rizme pisal sešitkov, 1. toplomer, 1. magnet, 1. kompas, 1. fizik. zemljevid od Berghausa, 1. zbirka

nove metrične mere in uteži, 14 abecednikov in 2 knjigi „Prve berilo“.

V dolžnost si štejem, to objaviti in v svojem in šolske mladeži imenu za oba darova se blagima dobitnikoma najiskrenejše zahvaliti. Ob enem pa tudi ujudno prosim, da bi blaga dobitnika tudi v prihodnje svoj. blagotvorne roke nam ne odtegnila. Zdej rečem: Bog naj obilo plati!

Krajni šol. svet v Kropi, 28. listopada 1875.

France Pirc, predsednik.

Važno

je naznanilo v današnji številki Samuela Heckschera star. v Hamburgu. Ta hiša si je radi promptnega in zanesljivega izplačevanja dobitkov tu in v okolici dobro ime pridobila, ter vsacega na današnji inserat opozorujemo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žlto, vodenico, mrzlico, vročglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v ušalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in n neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rnd. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé našega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry astransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšaji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsih bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnej, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., v fant 2 gold. 50 kr.; 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr.

4 gold. 50 kr. — Revalsciere-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“,
v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbachu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
M. Merič, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih. (271)

Dunajska borza 30. novembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih . . .	69	gld.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73		40	
1860 drž. posojilo . . .	111		75	
Akcije narodne banke . . .	924		—	
Kreditne akcije . . .	198		50	
London . . .	113		50	
Napol. . .	9		09 1/2	
C. k. cekini . . .	5		36	
Srebro . . .	106		—	

Za zamašenje otlah zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše,
nego zobna plomba od c. k. dvornega
zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji,
v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more
vsaka oseba sama prav lahko in brezbolešno
deti v otlah zob, ki se potem trdo sprime z
ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred
daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse
št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatič-
nem zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri
gnojenju zobnega mesa, zobni kamen oluči,
ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno
meso pri zobeh, ki se majé, očisti zobé in
zobno meso vseh škodljivih tvarin, ustam pak
podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih
neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto
dihanja, vrhu tega podeli zobem belo-leskečo
barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi
zobno meso.

Dr. J. G. Poppov rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den,
da ne odpravi samo običajno sitni zobni ka-
men, nego tudi zobna glazura dobiva vedno
večjo belino in nježnost. (354—34)

V zalogi je v Ljubljani v vseh lekar-
nah, kakor tudi pri Antonu Krisperju,
Eduard Mahru, J. Karingerju & Kašu,
F. M. Schmittu, V. Petričiču, sploh pa
v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterij-
skih štacunah na Kranjskem.

Št. 2954.

Oznanilo.

Njih Veličanstvo cesarica so z ročnim
pismom, razglašnim v dunajskem časopisu
od 13. t. m. razširjenje odgojilnega zavoda
za hčere oficirjev, ustanovljenega od Njih
Veličanstev cesarice Marie Terezije in
cesarja Jožefa II., v Hernalsu priporo-
čili splošni udeležbi in dejanski podpori.

Pozivajo se tedaj vsi, katerim je mo-
goče, k temu patriotičnemu učinku pripoma-
gati, da naj svoje pripomočke oddajo ali
naravnost pri c. kr. deželnem predstevu,
ali naj jih tje pošljejo po mestnem magi-
stratu ljubljanskem ali po dotičnem okrajnem
glavarstvu.

V Ljubljani, 26. novembra 1875.

C. kr. deželni predsednik:

Widmann l. r.

Št. 16301.

(415—1)

Razglas.

Po postavi od 23. julija 1871 drž. zak.
št. 16 smejo se od 1. januarja 1876 naprej
pri javni obrtniki brez izjeme le nove me-
trične mere in vage (peze) rabiti.

To se naznani v splošno vednost z pri-
stavkom, da se mora od 1. januarja 1876
naprej občinstvu le z novo metrično mero in
vago postreči, in da se morajo stare mere
in vage iz javnih prodajalnic in javnih trgov
tako gotovo odstraniti, kakor bi se sicer
taiste ne le odvzele, ampak bi se tudi proti
lastnikom z postavno določeno kaznijo po-
stopalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

25. novembra 1875.

Gospod Iv. G . . .

okr. š. ref. v C.,

poravnajte svoj dolg še od leta 1872, ako ne, sem
primoran Vas tožiti.

Trst, 26. nov. 1875.

Ivan Dolinar,
na c. kr. colnini.

Pravo, nedišeče in okusno

olje iz sala dorševih jeter,
frišno napolnjen.

Skušeni pomoček proti prsnim in
pljučnim bolečinam. (395—6)

Z nakazom o rabi v steklenicah po 70 krajc.

Pravo dobiva se le pri Viktorju Trnkoczy-u,
glavni trg 4, „Einhorn“ lekarna v Ljubljani.

„Gostilna pri znamenji“

na št. Peterskem predmestji.

Od danes naprej vpejal sem v moje gostilni
novo mero in točim pijačo:

1 liter piva po	24	kr.
1/2 „ „ „ „ „ „ „ „ „	12	„
1 „ „ „ „ „ „ „ „ „	36, 32	in 28 „
1/2 „ „ „ „ „ „ „ „ „	18, 16	„ 14 „
1/4 „ „ „ „ „ „ „ „ „	9, 8	„ 7 „

V Ljubljani, 1. decembra 1875.

(417)

Mihael Mlinar.

Glavni dobi-
tek ev.
375.000 mark
nove nemške
drž. veljave.

Naznanilo
sreče.

Dobitke
garantira
država.

Vabilo za udeležitev

dobitkinih naključeb

od države Hamburg garantirane ve-
like denarne loterije, v kateri se
bode gotovo dobilo čez

7 milijonov 660.000
drž. mark.

Dobitki te koristne denarne loterije, ka-
tera obseza vsled načrta samo 81.500 srečk
so sledeči: namreč 1 dobiček event. 375.000
drž. mark, specialno drž. mark 250.000, 125.000,
80.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 4 krat
po 30.000 in 24.000, 3 krat po 20.000 in 18.000,
29 krat po 15.000, 12.000 in 10.000, 36 krat
po 6.000, 45 krat po 4.800 in 4.000, 205 krat
po 3.600 in 2.400, 417 krat po 1.800, 1.500 in
1.200, 1.121 krat po 600, 360 in 300, 18820 krat
po 240, 131, 120 in 60, 21014 krat po 48, 24,
18, 12 in 6 drž. mark in dospejo čez nekaj
mesecev v 7 oddelkih do odločbe.

Prvo dobitkino žrebanje vršilo se bode
službeno

15. in 16. decembra t. l.

in velja za to:

Cela originalna srečka samo 3 gl. — kr.

Pol originalne srečke „ 1 „ 50 „

Četr originalne srečke „ — „ 75 „

in razpošiljam te od države garantirane
original srečke (nikakor prepovedane
promese) proti frankirani pripošiljati
zneska ali pa proti poštne povzetku
tudi na najoddaljene kraje.

Vsak udeležnik dobi od mene poleg
svoje originalne srečke zastoj tudi originalni
načrt z vtisnjenim državnim grbom in po do-
vršenem žrebanju pripošlje se tako vsacemu
brez zahtevanja službeni spisek žrebanja.

Izplačevanje in razpošiljanje denarnih
dobitkov

do interesentov izvršujem sam direktno
in promptno in z najzanesljivejšim
molčanjem.

Vsako naročilo more si vsak
preskrbeti s pošto nakaznico ali
pa priporočanim pismom,
Obrne naj se tedaj vsak z naro-
čilom zaupljivo do

Samuel Heckscher sen.,

bankirna in izmenjevalna pisarna
v Hamburgu. (409—2)

Umrli v Ljubljani

od 26. do 29. nov.:

Jarnej Grmek, 21 l., v bolnišnici za sušico. — Josip Mav, 24 l., za
vnetjem na krvi. — Franjo Pretnar, 2 mes., dete mokařja, za božjastjo. —
Josip Mavrik, 64 l., na prsnej vodenici. — Marija Kastelic, 8 l., dete delavke,
za jetiko. — Franjo Lavrin, 14 dnij, dete lakirarja vsled slabosti. — Uirih
Egia, 44 l., za vnetjem na sreci. — Matija Dolenc, 47 l., za sušico. — Franjo
Bizjak, 67 l., vsled slabosti.

Tuji.

29. novembra:

Pri Slonu: Tavčar iz Dolenjskega. — Stariča iz Zagreba. — Löwen-
berg iz Dolenjskega.

Pri Malici: König iz Dunaja. — Jugovec iz Kranja. — R inisch iz
Dunaja. — Hirschel iz Gradca. — Lederer iz Dunaja. — Katz iz Gradca. —
Hanak iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Okorn iz Borovnice. — Lak iz Vrhnike. — Kosar
iz Gradca.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 27. nov.: 10. 30. 79. 11. 47.

V Gradcu 27. nov.: 89. 71. 2. 80. 48.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Za saizono!

27 kr.

Vedno velika in bogata
zaloga volnatega blaga
za obleke, Rips, Lustre,
Diagonal- in blago za
plaide, stanovitne barve
Kosmanoser-berkal, mo-
derna barhenta za obla-
čila, vrvičasti in piket-
barhent.

Najnovejši:
Knickerboker in tartif nopé.

Laneno in moderno blago,
garantira za dobro in stanovitno blago,
vse doma izdelano.

Naslov: Fabrikna zaloga in glavna zaloga blaga
prve združene gorske tkalske konsorciije fabrikantov,
Dunaj, Mariahilferstrasse 72,

Pošiljatve vrše se brzo proti poštne povzetju.
Izgledi zastoj in frankirani. (301—21)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Žametasti in svilnati traki,
široke preproge (tapihe),
1/4 in 1/2 šir. laneno, prejno
in usnjato platno, 1/8, 1/4 in
1/2 šifon, lanene-damast-
brisavke, servijete, atlas-
gradl, sedne, mrežne in
mušelinaste pregrinjale,
oksford za srajce in drugo
manufakturno blago.